

Ese de trei ori în săptămâna: Mercuria, Vineri și Domineca, când o călă intră, și numai diumetate, adică după momentul împregăturilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
diuometate de an	4 fl. v. a.
patru	2 fl. v. a.
pentru România și Strainetate:	16 fl. v. a.
diuometate de an	8 fl. v. a.
patru	4 fl. v. a.

Invitare de prenumerare

la

„ALBINA“

Prețul de prenumerare în monarhia Austriei:

pre iuliu—decembrie 4 fl. v. a.
pre iuliu—septembrie 2 fl. v. a.

pentru România și strainetate:

pre iuliu—decembrie 8 fl. v. a.
pre iuliu—septembrie 4 fl. v. a.

Redactarea.

Viena 24 iunie/6 iulie 1867.

La stabilirea dualismului au crezut nemtii că după atate fluctuațiuni politice, acum au ajuns la linianu. Încoronarea de Pesta audă toate pentru infratirea elementului nemtiesc cu celu magiaru. Prè bine, dar din doi frati, unul cauta se fie primogenitu. Nu pronunciara nemtii cuventul de primogenitura, dar facu a-lu presupune din portarea dilaristiciei loru.

Astadi dilaristică nemtiesca s'a incaierat la dispute cu cea ungurésca, ambele parti lupta barbatesce, si cărtă — spre uimirea nostra — despre romani si slavi, desclinitu despre cestiunea naționalitatilor din Ungaria.

Ce ne-a recomandat pre noi protecțiunii dilaristiciei nemtiesci, desclinitu organelor „Presse“ si „Reform“? Ori dreptatea causei nostră, ori ceva interesu propriu germanu.

Daca ar fi fostu dreptatea, astă nemtii s'ar fi pusu in astă privintia chiaru pre terenul nostru, ar recomandă proiectul de lege alu ablegatilor naționali. Fiindu inse că fratii nemti nu facu cestuia recomandare, ni vine se credem că ei luera din alu doile motivu, interesu nemtiescu, voru se stimpere pre magari folosindu-se de naționalitati, ca mai apoi se lase naționalitate in modulu practicatu cu Transilvania.

Noi multiamiu organelor germane pentru protegere, daca inse vre se ne

oblege la multiamita sincera, atunci pasișca chiar pre terenul nostru, căci siovăturile, pleadarile cum se dice „cu jumetate de inima“, ne facu a presupune — ierte-ne Ddieu daca smintim — planuri pe catose. Apoi atat'a trebue se spunem fratiilor unguri si nemti, ca daca ei purcediendu de la naționalitati tindu a se certă pentru primogenitura, in asemene disputa romanii e fără probabile vor fi neutrali. Senguri ve veti certă, insi-ve ve veti impacă.

Salutămu cu bucuria si multiamita ajutoriulu ce vine dreptei nōstre cause din ōre-care parte, dorim in se ca acestu ajutoriu se fie bine expresu, se nu lase neci o indoiéla a supra caracterului seu, căci la din contra romanii casă alte popoara multu patite, au naturalminte multa neincredere. —

Unu telegramu de ieri sositu din Zagrabia, spune că dilarulu croat „Pozor“ ascépta pentru diu'a de astadi prima admonitione, era corespondintii dilarilor francesci „Indépendance“ si „Journal des Débats“ pentru principiele loru antidualistice, vor fi goniti afara preste fruntarie tieri. Nesmintit u că dualismulu celu laudatu de organele oficiai si oficiose ale Franciei, va castigă prin acést'a contrari in dilaristică nedependinte. —

Impuscarea Imperatului Massimiliann, adeverita acum oficialminte, a produsu si la Paris cea mai mare indignație. Corpulu legalativu a dechiarat fapt'a de atacu scandalosu a supra onorei si civilisatiunei. Festivitatile provediute in programu, pre tempulu ce Sultanulu va petrece acolo, nu vor avé locu din cau'a acestei sciri triste. Sultanulu insusi a renunciatu la aceste ceremonii, nevoindu a turbură liniscea curții istorice.

Representantele Franciei in Messicu returna a casa, era pre suditii francesci i-a pusu sub scutul standardelor straine.

Negotiaționile diplomatice intre Prusia si Dani'a pentru essecutarea art. V.

din tratatul de pace incheiatu anu la Prag'a, (predarea Schleswigului in man'a Daniei) s'au intreruptu din cau'a că Dani'a nu se invioiesce a dă garantia potita de Prusia pentru asecurarea naționalitatii nemtiesci in Schleswig. Dani'a crede că in astă privintia ajungu legile sale positive, si nu se invioiesce la o stipulatiune ce ar dă Prusiei protestu de amestecu pentru venitoriu.

Dilariele prusesci nu vreu se denegă essecutarea atinsului articlu, dar fiindu că nu se pote acum'a, ele credu că guvernul de Berolinu e in dreptu a acceptă pana i va veni la socotela. —

Romania in senulu seu si-are pe contrarii libertatilor sale. Sunt putieni la numeru si nepotinciosi, n'are se pōrte frica din astă parte, mai vertosu pentru că publicul cunoscă pre unii ce vinu de preste granitiele rusesci, si atat'a ajunge. Acești omeni nu incetă a strigă contra uniunii, contra celui mai mare actu naționale. Acestora se alatura si nemtii (ovrei?) din Iasi, cari dau navală prin dilariele nemtiesci de aici tanguindu-se contra uniunii, aretandu motive politice cari de cari mai ridiculose, pre candu adeveratulu motivu alu loru e, că avendu in posesiune mai intregulu orasii alu Iasilor, nu potu face negoție multe neci e fricare arend'a caselor din cau'a că oficiolatele cele multe sunt la Bucuresci. Romania din Iasi nu vor pretinde a in grasiá unu municipiu pre cont'a unei naționi.

Dualismulu si elementulu nemtiescu.

Multi acceptau ca elementulu nemtiescu, care dovedise atat'a alipire pentru făst'a sistema centralistica, se remana in consecintia si constantia politica, si prin urmare se combata dualismulu candu va veni pre tapetu in senatulu imperiale.

Tempulu de candu senatulu imperiale si-a inceputu aptivitatea, a potutu convinge pe veri cine că e mica consecintia politica ablegatilor nemti, cari nu-si mai adusera a minte neci de Tran-

silvani'a, desă cu mare entuziasmu salutaseră odata intrarea acestei tieri in legatura cu ei.

Celu ce nu invetia nemica din istoria, este vrednicu se sufere resbunarea istoriei. Elementulu romanu e mieu si nu e protesu de legi positive, elu nu pote suferi mare resbunare, deci cauta se invetie bine istoria, se judece fora patima despre veri care elementu din monarhia, ca se scie cum are se se pōrte. Astă judecandu vom astă că pre candu absolutismulu era la guvern, elementulu nemtiesci lu serviu in preponderantia cu oficiai; pre candu era centralismulu in vietă, erasi nemtii se alipau mai tare, si astadi că domnesce dualismulu, nemtii cea mai mare parte sunt dualisti.

Intrebămu acum că la atate schimbări, se confirma nemtii intereselor naționilor loru, séu sistemei de la guvern? Responsulu lu lasămu cetitorilor.

Germanie placu multu teoriele, fii ei le cultiva cu diliginta si ducu pana la extremități. Candu erau nemtii centralisti, voiau a se decide in senatulu imperiale pana si cele mai neinsemnate menuntisiuri, cari s'ar fi tenuți de competenția cutarei comune, si totă acestea le pretindreau in numele intregității monarhiei. Astă patescu ei astadi si cu dualismulu, caruia ca se pōta bine coresponde, si-au luat dreptu deviza „libertatea casă in Ungaria“, si vreu se faca pre domnii magari. Au bagatu ei de séma cumca diet'a Ungariei esie den alegeri directe, deci de catva tempu se atinge ici colă, pre scurtu si putieni deocamdata, cumca ar fi bine si pentru ei unu senatul imperiale esitu din alegeri directe, a caruia ablegati a deca se nu se străcōre prin alegerea dietala, ci din colegiul electorale se vina dreptu in senatul, prin ce dietele cu incetulu ar deveni de prisosu, séu li s'ar restringe si mai tare mic'a sueră de aptivitate si influența constitutiunala.

Daca magarii — a socotitu germani

O multi rei sunt in lume, dar multi sunt si in tiéra

Spioni ca Opaforosi, *) dar' trebui dati afara! —

ODomne, multu eu suferu sub ceriulu teu seninu, Si-asiu vre pentru — a mea tiéra dar' — nu pociu se me 'nchinu!

VIII.

Ajunga fii ai Romei a vōstra nouinire!

Uniti lucratu cu totii din Istru la Carpati; Salvati a vōstra tiéra ce merge spre perire, Că 'n voi este speranța mai multor altoru frati. —

Voiti ca se se stinga cu totulu romanismulu?

Voiti a perde tiér'a? . O, negru-i egoismul! Mai bine-o mōrte, Dōmne, sub ceriulu teu seninu, De catu in linisire se nu pociu se me'nhinu.

IX.

Ai vostri frati d'o muma din Daci'a centrala
Ei multa nedreptate indura si-a 'nduratu;

Acum li se rapescce prin fapta infernală

A loru ereditate ce mosii li-a lasatu.

Vi spune Ratezatulu, Buceciulu cum si Surulu

*) Basi-Spionu alui Tuhutum.

Hist. Daciei. Petru Maior. Pag. 97.

ALBINA.

Prenumeratunile se fac la toti datorintele datoriilor noastri, si d'adreptul la Redactiunea Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea său speditură către vor fi nefranțate, nu se vor primi, era cel anume nu se vor publica.

Pentru anunțul si alte comunicatiuni de interes privat — se raspunde cate 2 or. de linie repertirile se fac cu pretiu scadut. Pretul timbrului cate 30 or. pentru una data, se antecipa.

FOISIÓRA.

V o c e a

Eremitului din Carpati.

I.

Retrasu de tota lumea, aici pe verva de munte,
In tota linisirea ales'am a traí;

Ca 'n tota demanția se 'nclinu eu a mea frunte,
Se ceiu la Provedintia pe lume-a fericí.

Acăsta-mi fu voint'a, se rogu pe Creatorulu
Atatu diu'a catu nōptea, dar . . . iata ten-

tatorul! . . .

O, nici aicia Dōmne sub ceriulu teu seninu,
Pe culmea carpatina eu nu pociu se me 'n-

chinu! —

II.

Eu stamu la rugatiune cu manile spre stele,
Si-unu vuetu de voci multe din văi m'a in-

treruptu;

Din Dacie ambe ce-audu me prinde gele:
Căci tipete plangende resuna de desuptu,
Untu grele suferintie ce fratii mei indura;

Căci demonii in vale s'au pusu toti pe tortura!
O, nici aicia Dōmne sub ceriulu teu seninu,
Pe culmea carpatina eu nu pociu se me 'n-

chinu.

III.

Eu nu sciu de ce diu'a candu cau tu cu ochii 'n
'n vale

O pacla-apasatore planéza pe pamant;
Ér' nōptea de ce nuorii se punu lunei in cale
Se-i puna voalulu negru — ca 'n recele

mormentu. —

Au dōra chiar' natur'a voiesce s' asuprăsa
Pe fii vechei Rome, pe gînt'a romanescă?

Vai, Dōmne, nici aicia sub ceriulu teu seninu,
Pe culmea carpatina se nu pociu se me 'n-

chinu?!

IV.

D'aci pan' la Danubiu vediu numai uscatiune,
Căci campurile 'ntinse cu totulu se paleseu

De intrigile negre, ce ardu ca unu taciu,

De ur'a ce desbina pe frati ce se unescu.

Atat'a smacinare zadarnica si séca
Or' nu ar fi destula? . . . Vai, lacremi me

innéca! —

Pe culmea carpatina, sub ceriulu teu seninu,

Dieu, Dōmne, nici aicia eu nu pociu se me 'n-

chinu.

V.

Pe tronulu Romaniei eu vedi unu Monarcul jude

Pe care Provedintia acum l'a destinat

S' aventure romanica la fapte mari, strabune . .

Se calce p' inemicii cu gandulu vinovat.

Atunci, o frati d'unu sange, veti fi uniti, ca junii

In cugete si 'n animi, precum erau strabunii?

O Dōmne, nici aicia sub ceriulu teu seninu,

Pe culmea carpatina eu nu pociu se me 'n-

chinu.

VI.

Frumosă-i Romania, avuta si fertila,

Da multu este ranita de rele lipitori;

S'aveti, o fii d'unu sange, s'aveti de dens'a mila

De vreti se nu ajungeti ca nisce cersitorii.

Strainii stau ca lupii in juru pe langa stana,

Deschideti ochii bine... căci lege au pagana.

O Dōmne, eu aicia sub ceriulu teu seninu,

Candu vediu nenorocirea, dieu, nu pociu se

me 'nchinu.

VII.

De catu ati stă pe ganduri, pe ganduri retacite,

nulu — nu lasa autonomia tierilor din juru, Transilvaniei si Croatiei, ci le aneseza, apoi pentru uniformitate, ca se fie dualismulu si mai bine expresu, se cercamu si noi a face asié ceva.

Luam aci numai cunoscintia despre aceasta extremitate dualistica, dar n'avemu se portam frica ca se va realisá candva, caci ablegatii din Bucovina, Bohemia, Moravia, Stiria, Iliria, Tirolu si Dalmatia vor senti purure mai multu devotamentu pentru pastrarea individualitatii patriei loru, de catu se se invioesca ca senatulu imperiale se absorba individualitatile tierilor. Pre noi ne interesá cestiunea, fiindu si o tiéra romana, Bucovina, representata in senatulu imperiale.

Nesmintitú ca alegerile directe pentru senatu ar veni bine la socolalementului nemtescu, caci intre altele s'ar delaturá opusetiunea slavilor in dietele Bohemie si Moravie, cari amenintia neincetatu ca nu vreau se scie de senatu imperiale in form'a de acum. Cu tóte acestea, cei ce vreau alegeri directe, vor cautá se-si puna pofta in cuiu, caci nu numai slavii se vor opune, ci toti ablegatii numiteloru tieri, chiar si nemtii din Tirolu cari unii pronunciasera estimpi in diet'a loru ca „dreptulu tierei e naintea dreptului imperatiei.“

Astadi candu díaristic'a nemtescu si-bate jocu de remasiti'a centralista, s'o mai intrebàmu ce titlulu are se pórte dualismulu. Daca se va dice ca e titlulu dreptului istoricu, vom spune ca provinciele ce compunu Austria nu s'au castigatu de dóna ori numai, ci de mai multe ori, un'a cate un'a, fie-care eu constitu-tiune propria. Veri unu titlu de drept modernu nu s'a disu inea, si nu scim care ar poté fi.

Despre autonomia Transilvaniei.

Candu aparura cele doua rescripte re-gesci pentru anessarea Transilvaniei la Ungaria, neci o fóia nemtescu nu-si luă ustanél'a a le comentat; pentru ca vedi bine autonomia nu convine dualismului si nemtii acestui se inchina. Federalistii ince avura mai multa consideratiune pentru noi. Díariul de Praga „Der Patriot“ („Politik“ si „Correspondenz“ nu mai esistu) fece numiteloru acte acestu comen-tariu:

„Am impartasit rescriptele imperatesei cari strapunu cestiunea autonomie Ardealului in altu stadiu. Diet'a Ardealului, pe care o prorogase ministeriulu lui Beleredi, s'a disolvat de totu si decisiunile ei se scosera din validitate. Uniunea, respective anessarea Ardealului ce la 1848 o decisera magiarii dara in urmarea opunerii de atunci a romanilor nu se

execută, este acum, celu putien pe artia, fapta complinita. Pe ministeriulu ung. Andrassy l'a inimatu sfatulu ministrului presedinte austriacu ce este: „nu spre inderetu, ci nainte.“

Ardeau nu mai esista, ci esista numai atatea si-atatea comitate dincolo de Kiralyhagó. Statistic'a ungara se inavutu cu 1000 de mili-patrante de pamant si cu 2 milioane de suflete, pana candu statistici neunguresci acestu acre-scamantu de poporatiune lu voru descompune in elemintele de limbe, dovedindu ca intre cele 2 mil. de anessati se asta unu milionu si 300.000 romani cari n'aveau nici picu de doru de uniu-ne eu Ungaria.

Ar fi do prisosu a cercetá cum s'a intom-platu ca acesta intaritura poterica a monarciei Austriace din orientulu imperiului se ose Ungariei si inea contra vointii majoritatii popo-rotiunii. Caci istoria durarósa a anilor 18 din urma, cu diferitele sisteme si patente contradic-tori, este inca in memoria recenta fie-caruia, in catu nu este trebuinta a enumerá diferitele acte si faze de la prim'a proclamatiune facuta la 1848 catra romani si pana la cea mai noua suspindere a autonomiei Transilvaniei. Fatia cu logic'a dominitoria care principiu filosofic „totu ce este, e bunu“ lu traduce in politica si se inchina cu reverintia saptelor complinute, o asemenea enumerare ar fi de desfatare celu multu pentru cei ce iubescu cu passiune stilul oficialu cari patentele de sub Bach, Schmerling, Beleredi, Andrassy etc. le conserva ca curiosi-tati pretiose. Altu scopu intr'adeveru ca nu ar avé, de óre ce si fara darulu de profetía se scie, ca si fapte complinute nu potu tiené la peputu evenimente mai nuoi. Pentru unu momentu, pe mai lungu séu mai scurtu, Ardealulu este anessatu Ungariei si ecle latle vor séu nu vor urmá, precum calculeaza nesocinti'a politica séu speculeaza bucuria de seadere care ar incordá areculu cu atatu mai tare ea se plesnésca mai cu graba.“

Dara fiindu ca noi nu voim se ne tienem neci de acesta neci de acea dreptiune, ci ne tienem de dreptulu scrisu si viiu alu tierilor si popóralor, cugetandu ca numai respes-tarea acestui drept este in stare a redá Austria-lui si poterea-i vechia, — nu potem se nu desprobámu suspinderea autonomiei Ardealului. Transilvania in totu casulu este tiéra de corona a Ungariei si acesta relatiune se nu se sguduie sub nici o impregiurare. Dara de candu marele principatu se tiene de Ungaria sa consideratu totu deun'a, pana la 1848, ca tiéra de corona autonoma, nependinta a Ungariei si avea diet'a ei propria care — firesce ca era ca si tóte dijetele de mai nainte autonome — era numai o representatiune a statulor privilegiate magiare, remanendu mass'a poporatiunei nerepresentata. Ince la 1848 in locu de a estinde representatiunea supra poporatiunii si de a in-credintiá libertatile tierii ei insesi, se anessa Ardealulu Ungariei, spre folosulu sustinerii egemoniei magiare, cu tóte ca majoritatea tierii, natiunea romana, se opuse acestei uniuni cu arm'a invingatoria in mana. Romanii se pusera pe basea istorica a tierii si aperara constitutiunea intarita prin tratatele din 1692, 1722, 1844, 1791, 1792 si 1837, si prin juramentu, precum si autonomia tierii, si acesta basa istori-

ca o apera romanii si acum fatia cu ungurii (magarii).

Dara nu numai istoria, ci chiar si sentiulu de dreptate si inteleptiunea politica ar fi trebuitu se infranga politica ungurésca ca se nu gradeze nemultiamirea romanilor. Ore-cari afaceri, ca comune tierilor de sub corona Ungariei, s'ar fi potutu si-asia retiné pentru die-ta Ungariei, insc firesce numai pe calea con-vorei cu diet'a Ardealului, fara ca se fie fostu de lipsa a se delaturá institutiunile dietei Ardealului, si pentru ca nu s'a facutu asiá, sens-gura va urmá resbunarea, curundu séu mai tardiu, a supra politicei unguresci. Neconsiderandu posibilile influintie ce s'ar face din vecin'a Romania libera, neconsiderandu focul eventualu din Orientu, care se poté ca se atraga pe Ungaria in consuferintie, chiar in relatiuni normale n'ar fi de despeptat: daca romanii din Ardealu primescu uniunea de buna voia, séu — de sila.

Si cumca romanii vor cede numai catu silintii, despre acea nu se insiela nici cei mai infocati magari, desd de alta parte traiescu in ilusiune, ca ci sunt capaci pentru ca se abata periculele pentru cari din cauza loru s'au conjuratu. In siedint'a de la 25 I. c. a casei representantilor din Pesta, — deci in dí'a in care s'au publicat rescriptele despre anesarea Ardealului — deputatul romanescu, cu numele Romanu, tienu magiarilor o cuventare ce esprese chiar nemultiamirea romanilor cu uniunea directa cu Ungaria si spuse catu de nepo-oralu este acea in Ardealu. Deci noi suntemu de parere ca politica magara a comisua mare gresiela politica prin decretarea uniunei, acesta sminta ar trebuu corésa catu mai cu graba.“

Logosiu 18/30 iuniu.

◎ Nu ni-am facutu neci candu ilusiune despre fetulu séu elaboratulu, ce va se ésa din capatién'a comisiunei dietei magiare asediate pentru compunerea unui proiectu de lege des-pre: „egal'a indreptatire a natiunalitatilor.“ Inse cu tóte marturismu sinceru, ca acestu parturiunt montes prodit ridiculus mus forma de proiectu, care avuram norocire a-lu citi negru pre albu in foile pestane eri sosite, ne-a suprinsu preste sperantia. Cum? Asiá ca ni s'a nemicatu si acea putentica ilusiune, carea, asemenea unui omu care voindu a scapá de mordea mai ca secura, se apuca si de unu firu de puiu, o amu nutritu pana acumu in peputu nostru.

Candu citiramu in introducerea amintitului proiectu, cumca comisiunea séu subcomisiunea respectiva in deslegarea intrebarci acestei momentose a tienutu inantea ochilor de principiu: „egal'a indreptatire a natiunalitatilor tierii, si s'a nisuitu intr'acolo, ca se pregatiesca unu astfelu de proiectu de lege, dupa a caruia acceptare prin legelatiune, tóte acelle popóre se-si pota aduce la valóre pretensiunile loru natiunalii, pana la acele margini, cari le iértă unitatea politica a tierii, prim urmare intregitatea ei tienuta la si uniformitatea legelatiunei si guvernarei de statu;“ — candu dicem, le citiramu aceste fruse multu apromitiatore euge-taramu intru noi: — no, acum va se urmedie ceva baremu in catva ca lumea.

E! ne insielaramu voinicesce! — Preste totu se poté caracterisá acestu proiectu cam ast-feliu: in cele esentiali e sigarciu, in cele acciden-tarie liberale; cade din unu estremu in altu, si fiindu ca estremitatile se coatingu, asiá resultatulu e = 0. Séu mai apriatu vorbindu, nòa ni se pare, — ni-ar placé forte se simu desamagiti, cea ce numai aplicarea lui practica va fi in stare a adeveri, — ca totu proiectulu e calculat ca intr'adinsu astfelu, ca nepracticabilitatea lui, prin urmare si nerealisabilitatea principiului fundamental se devina chiara ca lumin'a sòrelui.

Firesce aici vorbim despre acestu proiectu asiá precum ni se presenta, adeca numai in catu dispunere lui partiali s'ar poté séu nu s'ar poté efectu. Prescindem noii aici de la proiectulu elucratu in asta privintia prin ablegatii natiunalitatilor; prescindem si de la acea intrebare, ce ar fi dorintele natiunalitatilor in plinul intielesu alu cuventului, si in catu corespunde acestu proiectu acestu do-rintie? Daca ne am pune singuru singurelu pro-acsta baza ultima, atunci n'amu mai seriozna, ci amu dechiará pre scurtu, ca proiectulu de sub cestiune e simpleminte de a se respinge en bloc.

Inse cu dorere sentim, si prevedem ca legelatiunea de abiá va trece preste marginile acestui proiectu, se deé Ddieu ca se nu-lu mai si fórsece. Deci trebuie se ne ocupam cu elu in catva, si pentru acea numai si numai din acestu punctu de vedere este de a se luá acésta ilustratiune fugitiva a nostra. —

S'a spusu prin foile nòstre mai de multe ori, — aidil se spunem si noi de nou, ca na-tionalitatile nemagiaro din Regatul Ungariei, cando e vórba despre „egala indreptatire“ a loru, n'au intielesu neci candu, nu intielegu neci acum, si nu vor intielege neci in vintorius, numai libertatile individuali politice. Ast'a e unu lucru préfrescu, si ni-ar placé se vedem unu statu civilisatu astfelu croitu, in care unele popóre, pentru ca vorbesc limbe dife-reite, se se eschida ca nesci elotii de la eserce-re drepturilor individuali politice, de cari se bucura totu in acelu statu unu altu popor, care vorbesce alta limba. Ast'a ar fi unu lucru absurd, ma de totulu periculosu pentru unu statu, chiaru pentru ca ar portá in sine simburile decaderei proprii. Prin urmare daca lege-latorii din 48. au evitatu acésta stanca perie-losa a unei anomalie grosolane, n'au ce se pro-voce la óre care meritu, ori marinimitate, fiindu acea numai o consecintia a unei necesi-tati neineungiuabili. — Inse natiunalitatilo pretindu si dorescu sub cuventu de „egal'a indreptatire“ respectarea drepturilor loru natiunalii ca atari, si aceste drepturi, se vor-bim in concretu, se reduc, unde si precat-u ceru impregiurabile, la radicarea limbelor la o demnitate oficioasa, si la aplicarea individilor loru apti la diregatorii de statu.

Acum óre in catu corespunde proiectulu cestiunatu, care pórta falosulu titulu: „Despre egal'a indreptatire a natiunalitatilor“, acestei recerintei preste totu? La asta credem noii ca fara intaritarea crerilor potem se respon-dem: neci-de-catu. — Inse se intrebàmu, in catu corespunde relativu, adeca statorindu prin-ciipiu ca in fiecare statu trebuie se esiste o

Acésta violentia . . . O, iata, iata furulu! — Ei bine, bune Dómne, sub ceriulu teu seninu O óra macar numai se nu pociu se me 'n-chinu? —

X.

Vediu Somesiulu si Oltulu, Tornavale-am-en-doué

Si Muresiulu celu falnicu cum curgu de tur-burat;

O curgeti fluvii line si nu ve pese vóue,

Caci trece-va furtun'a sub ceriulu innoratu. Paditi a vóstre tiermuri, se nu esiti afară;

Ér' daca torrentul... Vedé-ne-vom de tiéra. Si-aici in munte, Dómne, sub ceriulu teu seninu,

De dorulu tieriei mele eu nu pociu se me 'n-chinu.

XI.

Durere am in sufletu, candu vedie eu neunire La Jiuu, la Oltu, la Muresiu, la Crisiu si la Siretu;

O frati, aveti cu totii o sengura iubire:

Caci demonii lueráza perieru in secretu.

Lasá-vom se profite misieii, ce-a loru tiéra,

Ar dá-o pentru naru....? O ec viétila-amara!

Ei Dómne, si aicia sub ceriulu teu seninu,

Me totu casnescu, dar' nu pociu, la tine se me 'nchinu.

XII.

Voi umbre gloriose, esiti adi din morminte, Eroi ai tieriei mele: Stefanu, Mihaiu, Corvinu;

Caci dör' present'a vóstra aduce-ne-or a minte De gloria strabuna, la care me inchinu.

Ai vostri ffi acum'a, ei suferu, vegetéza;

Caci ffi peritiunei se-i pérda complotéza.

Dieu, Dómne, di si nótpe, aici sub ceriulu seninu,

Durerea me consuma, si nu pociu se me 'n-

chinu.

XIII.

Romanii din patru unghiuri, d'o mama si d'unu

sange!

Pe peputu scumpei Patriiive juru se incetati

Din lupte de partide; si 'ncepeti a ve stringe

In jurulu mamei vóstre uniti ea nisec frati.

Vedeti ca ne-amintia a nóstira cutropire,

A nóstira neunire ne duce la perire!

O Dómne, Dómne sante, sub ceriulu teu seninu

Asiu vrea, dar . . . cum se poté, la tine se me 'nchinu?!

XIV.

A mea viétila sbóra, mormentulu mi-e aprópe;

Curendu . . . si eu voi trece la tronul celu divinu;

Si-asiu vrea ca mai 'nainte d'a fi se me ingrópe

Se-mi vediu tier'a unita din margini la Eussinu.

Romanii Acést'a-i tier'a, a vóstra mostenire,

De voi depinde-acum'a: cadere séu marire.

Atunci numai, o Dómne, sub ceriulu teu seninu

Potere-asiu c'umilintia la tine se me 'nchinu.

XV.

O scumpa Romania, a mea frumósa tiéra!

Tramite bunu-ti geniu la ffi tei iubiti;

Unire se li 'spire, si mari se fie éra

Ca'n patri'a strabuna — se fie fericiti.

Romanii, din ori-ce parte! Goniti reulu afara

De vreti se faceti mare a vóstra scumpa tiéra.

O Dómne prè putinte, sub seutulu Teu diviu,

Romanii, si-punu sperant'a, si Tie se in-

chinu! —

Ploiesci 1 iuniu 1867.

Z. A. n. *)

* Ca nu s'a publicat delocu cum n'ia sosi, ceremu scusa celebrului poetu ca nu potem interrumpe repórttele de la Orade. Fie ca acésta vóce romana se patrunda tóte peputile romane, se faca a incetá partile cari necagescu elementulu romanu si din colo si din cõci de Carpati, se ne faca pretotin-dene a lucrá pentru natiunalitate.

Orele de recreatiune

d.e

Ludovicu Guicciardini.

(a vedé nr. 68.)

ba diplomatica centrale, si acăstă pentru magari și cea magiara?

Consecăriul natural al acestui principiu ar fi, că naționalitatile au de să aducă la valoare interesele loru naționali a casa, în municipie. Bine e, și că acăstă ne amu indestulă — deocamdată. În intileșul acestui proiectu, nici cind. Comunitatile, municipiile au de să-i stătoră măsura loru oficioasă prin majoritate absolută. Ace cine nu scie, cumu se facă de multe ori majoritatea ecclae maestră, încependu de diosu și la comună cea mai neînsemnată pana susu dieta? Apoi da se mai lasămu; principiul majoritatii teoretice luat, este precisu, este să uniu acceptaveru în o sistemă constituunala bine întocmită. Înse cine ne asigură noi despre acea că isvorul de unde va ieși fetul sistemii municipali, va fi asiā băru și lamurită, ca de acolo se ni curga numai apa limpede, libera de ori ce lulu și nașpu? ca se fie prevenită ori ce abusu? Cine ne va ascură pre noi, că naționalitatile si în celea municipie, unde cu numerul poporului și astăi în o majoritate preponderantă, prin urmăndă nouă organizare nu voru fi eludate astfel, ca se nu pătă dispune, chiar cum ar trebui, cu o majoritate absolută? Si apoi legii i se va siede bine pre chartă, și în vieti practica ce o mance oioră. — Să dări n'avemu noi dreptu de a predică astfel de îngrijiri și scrupule? O Dōmne! Cautati la Comitatul Aradului, la alu Temisiorei si în din'a de astăi unde romani se află în o majoritate precumpanitoră, și spuneti, cumu suntu ei reprezentati în comitetele comitatense? Cautati la maestrile magiarilor din comitatul nostru, cari desă nu fostu în stare a întrece cu numerul pre romani în comitat, înse au fostu în stare a-si înmulți, în contra euventului si intileșului chiar a legii, alegatorii se încrezăriile alegători de ablegatu.

Dar apoi ce se mai dicemă despre acele comitate, în cari romani eu neromanii stau plus minus in proporție egala? Ce se dicemă despre Comitatele Biorului, a Satu Marei, a Maramureșului? Cumu si în ce tipu si voru potă romanii din acestea Comitate realiză dorințele, asigură drepturile sale naționali in intileșul proiectului cestianu?

Curiosu lucru! Proiectul purcede din principiu egalei îndreptării a naționalităloru, pre care lu restringe numai intr'atata, în catu ar pretinde unitatea politica, si intregitatea tierei. Apoi pre acăstă eale se dimite cu privire la individi pana si la minutii; (p. e. că antistii comunali suntu datori in referințele loru cu locuriorii singurătei a se folosi de limbă acestora §. 4 — asiā daca ar fi numai unu magiaru ori némtiu, ori serbu in comuna antistele romanu e detoriu a vorbi în limbă acestua) cu privire la minoritati pana la o precauție catu de esagerată (p. e. că Protocoalele in comune si municipie-afara de limbă magiara pentru că in astă de necesitate trebuie se se duca ori care va fi limbă oficioasă — se se părte si in limbă minorităci, daca 1/3 parte din voturi ar poftă asiā); și eu privire la insasi mass'a naționalităloru e văzute, ne-decisu, espusu schimbarilor si nedreptătilor

proveniente de la o majoritate eventuală forțata ori maestră.

Noi cutediāmu se întrebămu, — punându-ne adcea totu pre bas'a municipalitatilor — că: ore in catu s'ar pericolă unitatea politica a tierii, sau intregitatea ei, sau uniformitatea in guvernaare etc., daca legea ar prescrie detiermură, că unde se astă unu poporu in o majoritate precumpanitoră, acolo limb'a aceluiasi poporu eo ipso se fie oficioasă? pentru ca ce e de lipsa a formă o majoritate nouă candu majoritatea adeverata e degăzătă? — Ore in catu s'ar pericolă unitatea, intregitatea etc., daca acolo unde diversele națiuni suntu in numeru cam asemenea (Bihor, Satu Mare, Maramureș etc.) s'ar face o arondare nouă de comitate, fiindu acăstă unu expedient spre a se încungură ori ce conflictu între diversele naționalități? si fiindu unicu midiloch aptu si cuviintosu ca pre temeiul vietii municipali se se indestulăna naționalitate? E cunoșteu că totă comitatele din Ungaria betranu cari se marginesc cu Transilvania in partea loru de catra frontieră suntu locuite de romani in unu numeru precumpanitoru; arondarile s'ar potă efepru fără usioru, si prin acestea ar deveni fie care naționalitate in posesiunea contingentului seu in ea mai mare parte curat si limpede. In legile Ungariei nu e ceva lucru nou o astfel de împartire sau impreunare de comitate, pentru ca „salus reipublicae suprema lex esto“, si salutea statului depinde de la indestularea locitorilor, de la impacarea spiritelor.

Nu veimă a ne lasă la o critica mai detaliata a proiectului cestianu, marcar că amă avă substratu de ajunsu, între altele si dispunerele pentru limbă oficioasă a jurisdicțiunilor bisericești, a județelor civile etc. de astădată se ni ajunga acoastea observaționi generali, si ostămu numai din anima; se dee Ddieu că dieta eonsiediendu de nou, se fie mai conscientioasă mai liberală si mai adencu patrundiatória in deslegarea acestei întrebari momentosé, decătu comisiunea respectiva. Midiloch paliative nu, ci numai o cură catu se potă mai radicala e in stare a vindeca rea.

Pesta in 5 iuliu n.

(z) Candu am atinsu in corespondenția mea do alaltaieri, publicata in nrulu de adi al Albinei, de ceva scandalu intemplat, foră in se alu descrie anumitu, ba esprimendu-mi tomeră, nu cumva se-lu publice, comentez si espoateze contrarii nostri in compromisiunea noastră, atuncia — marturisescu, că nici a mințe nu mi au venit demustratiunile naționale, pre cari le descrie „Pesti Hirlap“ in nrulu seu de ieri si „Magyar ujság“ in nrulu seu de adi, si despre cari se dice că s'ar fi esecutat domineca săra in padurită orasului, intre pahare prin unii barbatii ai nostri de aici si din Romania, in presintă si societatea a vr'o 25 de studinti romani de la universitate, radicandu-se in publicu toaste infocate si bombastice pentru impreunarea — eu ori ce pretiu a tuturor Romanilor adeca pentru strigătă de Daco-Romania. Acăsta demustratiune, macar de s'ar fi intemplat ea intr'adeveru in formă si cu modalitatea atatu de obla si batătoria la

oohi, precum ni-o descriu foile amintite, ce inse a-i nostri pre cari i-am potutu grai dintre cei-ce au fest de fată — negă, eu totusi n'asuu potă o numă de catu — o faptă nesocotita, o spumegare a inimeloru tenere, infocate si superate. Astfel de inflacărari, mai alesu in imprejurari abnōrmă ca cele de fată, sunt pre naturali la tenerime, era barbatii seriosi si binevoitori sciu se le pricăpa si se le seuse. Ce totusi cauta se ne dări si se ne supere la acăstă incidente — ori cum se fie fostu elu, e că prin reporturile susu citate totu odiulu se deseară in capulu domnului deputat Dr. Hodosiu, (Acum striga si foile nemtiesci de Viena. Red.) unu lucru care par că s'ar fi croită asiā din 'adinsu, si care e calificat a servit de protestu domnilor magiari, pentru ca se ne păta acușă de nelocali si nepatriotici, se ne păta suspiciună si cele mai legitime tendințe, se iee la găona publică si la sicane chiaru si in vieti a privată — si pre dlu Hodosiu si pre toti cei ce tieni si luca cu densulu in causă naționale, prin urmare pre toti cei mai buni si zelosi barbatii ai națiunei, impedecandu-le să celu putien ingreuiandu-le si mai multu aptivitatea — si altminterile grea si problematica, si despouindu națiunica si cauza de aptivitatea si poterea deplina a sprințului dări chiaru candu va avea mai mare lipsa. Dupa parerea mea, cumpetul bunu si intelectiunea drăptă nici candu nu sunt mai necesarie, decătu candu ne astănu atacati si in pericol, precum suntul cu naționalitatea noastră tocmai in prezintă. Alt-minterile domnii autori ai intemplarei — lasă repanda ei pentru urmar! Ce inse me mai dăre si-mi sfăsia inimă e, că — tare me temu si amu cauza a me teme, cumea reportariul său de nuanțantele in foile magiare — e unul din senul nostru. Bage bine sămă tenerii nostri, că ore-cineva — pare-mi-se — abuseza de credulitatea loru si ore se nu fie observat ei, că sunt oameni, cari intre romani mari, sunt si mai mari, adeca in gura, — intre cei lași, sunt moderati, — intre cei roii, si-batu jocu de cauza, era apoi totu mereu pandescu la usile barbatilor regimului si fréca pragurile omenilor de influență, spesăză multu si pana-e lumea sunt in lipsa de bani. Ei sunt plătiți anume pentru a semenă discordă in intre fratri si a compromite pre toti fiii națiunei. Bagă sămă bine! — Eu numai de siepte septembrie să dilă, de candu me astău aici, astău lucruri si date — scandalită; mai am a le intregi, si apoi de-mi vor permite imprejurările, le voi inspiră, comentă si publică intr'o brosura, pentru ca fiii cei onesti ai amatei națiuni se cunoștească ascunselor curse ale dusmanilor si se se scie feri de ele.

Brasovu 20 iuniu 1867.

Dati-mi voia, Domnule Redactoru, se facu a se cunoște si prin pră pretiuțul d-văstre diuariu actulu de alegere de alu tricale parochu la biserică Santului Nicolae de aici, sevarsit in 11 iuniu in aceeași Santa biserică. Locul acestă, vacantu acum mai bine de doi ani, credeau multi, că nu se va mai ocupă, pentru cause, cari eu de astădată le lasu neatins. Inse intre oamenii nostri au fostu multi, cari au voitul se se tienă obiceiul vecchiu, si aceia, spri-

giniti si invitati de altii, facura de se scrie concursu, in urmă caruia se si presentara 5 aspiranti: d. Andronicu Androne vecchiu profesor la scolele normale de aici, d. Ivanu Pascu parochu in Sacele, d. Ivanu Popa suplentu de profesor la gimnaziul de aici, d. Visarionu Romanu fostu invetitoriu si directoru la scolele din Resinari, si d. Chirilu Fulea invetitoriu in Toplița. Aspiranții acestia, avându toti documente corespondențe conditi-unilor din concursu, s'au luat toti in candidație, si acăstă a datu in fine următoriul rezultat: dintre cei 189 votanți de fată s'au arătat 1 pentru Romanu, 12 pentru Pascu, 28 pentru Popa, si majoritatea absolută adeca 148 pentru Androne. Cestu din urma, omu cu destule merite pentru scola si de altminterea bine vedut in Brasovu, era securu de reesire pentru că majoritatea precumpanitoră a creștinilor de la biserică Santului Nicolae au fostu si este si astăi pe fată pentru densulu. Rezultatul acum se acceptă hotărarea finale, și va urmări asupră candidației acesteia din partea maritului Consistoriu metropolitan.

Cu ceea ce amu espus in liniele depană acă asupră sujetului meu, poteam, domnule Redactoru, se terminu, si eu si voiam se terminu; căci nu aveam de cugetu se me lasu la alte detalii. Dar tocmai acum mi veni în "mană Tel.rom" nr. 49, in care inca se descrie actul amintit cu unu micu comentariu; deci nu potu se intrelasă ocazia această foră de a face unele reflexiuni. D. corespondinte alu Telegrafului dice, că dsa si altii ca dsa sunt convinsi, că la ocuparea postului pentru care s'a facut candidație, la locul competente (la consistoriu), se va luă in drăptă considerație si in matura cumpărare nu numai cantitatea, ci si calitatea voturilor. Si apoi acelu domn se pare a sustină, că numai dsa si cei cu dsa, cari au votat pentru Popa, facu pre oamenii cugetatori, facu pre inteligintă a creștinilor de la biserică Santului Nicolea, prin urmare numai voturile loru au calitatea de a fi respectate era cele lată, desă facu majoritatea absolută, se potu ignoră, pentru că n'au esit de la intelligenti. Daca d. scriitorul la Telegrafu, exprimendu-se mai lamurită, ar apărtă lucrul astfel, apoi dsa si consotii dsale s'ar arăta in adeveru pră multu straini de ceea ce numim modestia, si dreptate. Si o astfel de apărtare nu ar face, de securu, onore nici inteligintie loru. Dar se mergea putin si mai aproape de d-lor si se-i întrebă: daca voturile nu au se cumpără, pentru că n'au esit de la intelligenti. — Mie mi vine se crediu, că multele laude si recomandari, ce s'au facutu despre omul d-lor, si inainte de candidație si sub decurgerea aceleia, s'au facutu peatră ca se i se castige acesela totu acelea voturi, pe cari acuma d-lor, fiind că nu le-au potutu castiga, le-aru intunecă daca s'ar potă. Dar d. corespondinte alu Telegrafului si consotii dsale se ni mai permita inca o întrebare: cum d-lor, cari pretindu a reprezentă inteligintă si progresul, nu au disu nemica mai antiertiu la unu actud alegere si mai însemnatu ca celu despre care vorbitu, candu pentru intarirea acesela au trebuitu se se adune, precum s'au si adunat, subscriziuni de pre ultia si de pre unde s'a potutu, de la totu felul de oameni? — Daca

vătemare. Si elegantissimul nostru poetu Ludovicu Alamanni dice in astă privintia: Omul seracu nu s'ajuta mergendu de departe scl.

Oamenii intelepti sciu respunde la veri-ce intrebare grea.

Talete Milesiul, unul de cei siepte intelepti ai Greciei, fiindu întrebăti ce este mai vechiu de catu tôte, respunse: Ddieu, pentru că elu fu purure. Ce e mai frumosu? lumea, dice elu, pentru că e faptură lui Ddieu. Ce e mai cuprinditoru? locul (spatiul) pentru că cuprind orice altu lucru. Ce e mai comodu? sperantă, pentru că perdiendu orice altu bine, acăstă remane purure. Ce e mai bunu? virtutea, pentru că foră ea nu se poate dice că ceva e bunu. Ce e mai rapede? Mintea omului, pentru că in unu momentu (clipita) ea fugă preste tota lumea. Ce e mai tare? necesitatea, pentru că intreco orice accidente. Ce e mai lesne? a dă suatu altuia. Ce e mai anevoie? a se cunoște pre sine insusi. Ce e mai inteleptu? timpulu (dice elu) pentru că tôte le ajunge (descopere, invetă).

Trebue stimata mai multu libertatea cu multe suferintă, de catu servitutea cu multe comodități.

Cancile intalnindu - lu pre Leu dise: unde curi, tu serace flamendule, prin aceste paduri si pre aceste potice? privescă me unu picu pre mine care servescu, catu sum de grasu si verde. Inse Leulu urindu-lu respunse: Daca tu, nebunule, ai pantece mare, ai si catena (lantia), deci servescu tu cane catu poti, pentru că io leu fiindu, nu potu, nici vreau.

Catul de leșne se satură animalele foră prețe, si catu sunt oamenii de nesătiosi.

Indatina Senecă a dice asiā: taurul într-o fenătă mica se multiamește, una padură ajunge de pasecul multor elefanți; dar omul pentru ambitiunea si poftă sa nu se poate satură nici cu pamentul totu, nici cu marea la olalta.

Anevoie poti indemnă cu ouvinte, candu saptele arăta contrariulu.

Unul care nu fusesc nici-candu insuratură, indemnă pre filosoful Epictetu ca se se insore, dicind că acăstă nu numai se cuvine filosofilor, dar e si justu si necesariu. Da-mi deci (dice Epictetu) ună dintre fetele tale.

oohi, precum ni-o descriu foile amintite, ce inse a-i nostri pre cari i-am potutu grai dintre cei-ce au fest de fată — negă, eu totusi n'asuu potă o numă de catu — o faptă nesocotita, o spumegare a inimeloru tenere, infocate si superate. Astfel de inflacărari, mai alesu in imprejurari abnōrmă ca cele de fată, sunt pre naturali la tenerime, era barbatii seriosi si binevoitori sciu se le pricăpa si se le seuse. Ce totusi cauta se ne dări si se ne supere la acăstă incidente — ori cum se fie fostu elu, e că prin reporturile susu citate totu odiulu se deseară in capulu domnului deputat Dr. Hodosiu, (Acum striga si foile nemtiesci de Viena. Red.) unu lucru care par că s'ar fi croită asiā din 'adinsu, si care e calificat a servit de protestu domnilor magiari, pentru ca se ne păta acușă de nelocali si nepatriotici, se ne păta suspiciună si cele mai legitime tendințe, se iee la găona publică si la sicane chiaru si in vieti a privată — si pre dlu Hodosiu si pre toti cei ce tieni si luca cu densulu in causă naționale, prin urmare pre toti cei mai buni si zelosi barbatii ai națiunei, impedecandu-le să celu putien ingreuiandu-le si mai multu aptivitatea — si altminterile grea si problematica, si despouindu națiunica si cauza de aptivitatea si poterea deplina a sprințului dări chiaru candu va avea mai mare lipsa. Dupa parerea mea, cumpetul bunu si intelectiunea drăptă nici candu nu sunt mai necesarie, decătu candu ne astănu atacati si in pericol, precum suntul cu naționalitatea noastră tocmai in prezintă. Alt-minterile domnii autori ai intemplarei — lasă repanda ei pentru urmar!

Trei feluri de persecuții principale sunt intre oameni.

Archiepiscopulu de Florentia dise cardinalul Alessandrinu că omul in acăstă lume n'are de catu avută sau vestimentul si corpul.

Vestimentul si chinuitu de avocati, corpul de medici. Si de aceea, respunse cardinalul, vei vedea putieni avocati cari se se certe, si putieni medici cari se folosescă medicina.

Esemplu de a capătă audiția si otarire de la avocati.

Unu tieranu fiindu implicat într-unu procesu, merse a gasi pre unu avocat, amicul alu seu, dar avocatul fece a i se spune că e ocupat, si că se vina alta data. Tieranulu încredintandu-se amicului lui, returnă de mai multe ori, totusi nu fu priimut, deci si-schimbă portarea si luandu unu mnelu se duse cu elu la avocatulu, carele audindu mnelulu sibiendu, delocu i dede intrare si apoi otarire. Dupa acăstă tieranulu intorendu-se catra mnelu dise: io te lasu sotiale si-ti multiamește de otarirea buna ce m'ai facutu se amu.

Artea inselată de arte. Corace promise lui Sofiu a-lu invetă re-

torică, si Sofiu promise a-i respunde salariu după ce lu va fi invetiatu. Dar după ce invetisase n'a voitul se plătescă, deci Corace lu chiamă la legă. Sofiu încredintandu-se in arta sofistică, l'intrebă că in ce consiste retorică, era Corace respunse că consiste in a convingere (persuadare). Deci, dice Sofiu, daca io voiu convinge pre judecători că nu-ți detorescă nemica, atunci nu-ți voiu plăti pentru că voiu fi dobândit procesulu, era daca nu-i voiu convinge, atunci nu-ți voiu plăti pentru că n'am invetiatu a convingere, — de aceea va fi mai bine să te retragi procesulu. Corace ince, care scăpă mai multu de catu elu, întorse argumentul lui in acestu modu, si dise: chiar daca tu vei convinge pre judecători, mi vei plăti pentru că ai invetiatu a convinge, era daca tu nu-i vei potă convinge, mi vei plăti pentru că vei perde procesul; asă dăra in orice modu trebuie se-mi plătescă.

Adese defaimi pre altul pentru calitatea ce si in noi se gasescă. Unu Racu certă aspru pre fiul său di-cendu-i că nu scie umbă, si că mergendu törna inderertru. Pentru ce superandu-se fiul său, dise: tata! dta vorbescă casă unu racu ce are două gure, merg dta nainte si io te voiu urmă.

d-lorū s'ar incumeta se afirme, că urmarea la actul de atunci au fostu mai corecta, si că urmarea aceea a fostu mai calificata de a sustine concordia intre crestini si de a ridică vedi'a biserică in afara, de cum fu urmarea la candidatiunea din 11 iuniu a. c. — atunci li s'ar poté dice d-loru cu totu dreptulu, că au se mai invetie inca mores! —

Romania.

Carol I.

Din gratia lui Dumnezeu și prin vointă națională,
Domnul românilor,

La totu de facia si viitorii sanetate.

Asupra raportului ministrului nostru secretar de Stat la departamentul instructiunii publice și a cultelor, sub nr. 4980;

Avandu în vedere regulamentul pentru formarea societății literare române;

“Aprețiându recomandarea ce ni se face;
Am decretat și decretăm;

Art. I. Sunt numiți membri ai societății literare române, pentru cultură limbii, spre complecarea numerului de membri preveduți de regulament;

Din România de pește Milcovu.

D. V. Alessandri.

D. C. Negrucci.

D. V. Alessandrescu Urechia.

Din România de dincőe de Milcovu.

D. I. Eliade Radulescu.

D. A. Trib. Laurianu.

D. C. A. Rosetti.

D. I. C. Massim.

D. Gonata, din Besarabia, în locul cavalerului Stamate, înecat din viață.

Art. II. și celu din urmă. Ministrul nostru secretar de Stat la departamentul instructiunii publice și al cultelor, este în sarcină cu execuțarea decretului de facia.

Datu în București, la 2 iuniu 1867.

Carol.

Dominule Redactor! Aibi bunatate și mi-fă sireloru urmatorie pucinelu locu în diuin-riul „Albină”, ce lu redigi.

„Majoritatea junimei studiouse din Vienă” în Replică sa publicată în nr. de ieri, 3 iuliu a. c. alu „Albină”, contră principiului moral, „Nemo prae summendus malus donec probetur”, mi-face imputarea în respectu moralu destulu de grea, cumca eu, anuncianu în „Sionul r.” trimiterea adresei celor 38 de studinti rom. de la universitatea Viena catre corifeul anteluptatorului național d. G. Baritiu, m'asi fi facut că nu cunosc acuratu numerulu adresistilor, dicundu, că adres'a laudata este subserisa de „vreo 50” de teneri.

Eu am mai fostu declarat odată în făia, că o redactezu, și dechiaru prin acestoa denou, cumca eu prin acelea cuvintele am intielesu (și erăm în buna credință, că după usul limbii asiderea va intielege fiecine) numai unu numeru aproksimativ de 50. Mic nici prin minte nu mi-a trecutu, că cineva în acea scurta notitia si respective în acela două cuvinte precu de nevinovate pre atatu de respicate se vrea a gasi nodu în papura si a calari pre ele pana la grătia. De potea eu prescă acăstă atunci pentru tota lumea nu lipsiā a compune acea notitia estmodu: Adres'a, prin carea junii trimitatori pre sine s'au onoratu, mi se spune că e subserisa de 48 si eventualmente va fi subserisa de 50 de insi; — căci adeca pre candu feci io acea notitia, la adres'a punenda dej'a pre posta se mai asteptau inca subscriptiunile domnilor studinti H. si C., cari apoi în faptă s'au si intardiatu de la subserire. Dreptce chiaru de puneam eu simplimente numorul rotundu de 50, inca n'asi fi comis u pecatu de mōrte, fiindu în faptă 50 de trimititori; cu atatu mai pucinu eră dura vreunu temeu plausibilu, de a se acatia de vorbele „vreo 50” ca scaiul de dia. Deunde urmăza, cumca domnii 24 de contra-adresisti mai tare se acusa de catu se excusa, candu si-cauta refugiu la invinuirile luate din serinu si fara pieu de temeu, cumu e si prefacator'a, cu carea după mică acea notitia nici unu omu cu judecata drăpă nu me va poté invinu. —

Ca fostu alumnu si de prezintă superioru in seminariul gr. cat. centr. de la s. Barbar'a nu potu se nu indreptu cu o cale si acea asertione gresita din Replică memorata, că „d.

stud. G. Rusu ar fi sustinutu cu mancare din partea seminariului gr. c. centr.” si „d. L. Simonescu s'ar bucură de asemenea favoru din partea seminariului, ca d. Rusu”, si că acăsta binefacere s'ar seversi cu scopu, ca „cineva pentru unu tipău capetatu din gratia si prisonti'a seminariului se si-venda convingerea si interesele cele mai sacre, scl.”

Adeverul e, că nedescundu rectoratul atinsului institutu regia casci, ci fiindu astă esarendata, seminariul insu-si nu e in stare a sustine pre nimene, afara de semenaristi. Dara clericii romani, misicati de iubire creștină si frăție catra compatriotii loru de mai multi ani incocă se indatina a se pune „per turnum” cate doi la-oală, impartindu una portiune din mancarile depre din'a accea între sine, pentru că a două portiune se o păta dă intrăga cutarui studinte român din cei mai fără midilice, ajutorandu astfelui in fiecare anu cate doi trei teneri romani depre la celea lată facultati. Era intre acestia stipendiatulu multu-meritatci si ilustrei familie Mocioni d. L. Simonescu nu este si n'a fostu niciodata nici macaru una dí, că n'a avutu lipsa. Nice au seversită seu severieseu numitii clerici gr. c. acea faptă cu intenținea, de a cumpără printre insa convingerea cuiva, fie religioasă, fie politica; ci binefacerea loru a porcesu din acelu îndemn curatul, ca sinceră loru iubire creștină si patriotică-română catra fratii colegi de unu sange si do o mama se si-o demustre si in faptă, er nu numai prin cordiala intempiare si conversatiune, decate ori domnii esternisti au bunetatea de a-i cercetă in seminariu. Clericii din vorba, decorati in Replica cu epitetulu de „amici ai jesuitilor”, n'au intrebatu vreodata, șre e cutare teneru rom. gr. or., ori gr. cat.? e bucovinénu, ori banatianu, ori ardelenu, seu ungurénu? ci numai, șre e cutarele intră adeveru studinte român si aievca lipsit? Deaci s'a si templatul, de intre ajutorati au fostu uncori cate doi gr. res., si numai unu gr. unitu.

Ca prin trăcatu insemnă, cumea acestea visite s'au templatul totdeun'a si se templa numai in tempul liberu, concosu spre acăstă prin legile domestice, si anume mai cu séma dominei a si in serbatori după s. liturgia, seu uneori pre tempu mai scurtu si atunci, candu órcare romană petrecatoru in Vienă doresce a-si imprumută vreuo carte română din bibliotecă teologilor. Cu atari ocazii apoi nu numai studintii si alti barbati români nenumerati, de totu rangulu si de tota pusestiunea si confesiună, ma chiaru si dintre domnii, cari compunu „majoritatea” contra-adresistilor, mai multi avura condescindinti'a, de a visită pre locuitorii acestor „cuiburi ale intunecului”, cumu intituléza dd. contra-adresisti seminariului nostru. Orice visite apoi, era desclinitu cele din domineci si serbatori ca mai numerose, au fostu — precum dd. replicanti bine sciu — si suntu inspectiunate de superiorat si respective de subserisulu. Prin urmare aici nu s'a potutu „plasmui” nici o „faptă de a intunecului”, si acăstă expresiune a Replicei, ca pre o denuntare tendintioasă si purcăsa in casulu celu mai bunu din nescotintia, subserisulu speră, că cu elu impreuna totu romanulu binesentitoru o va respinge cu indignatiune.

Éca, onorate lectoru alu „Albină”, acestia suntu ieișitii români, acestă „scopulu loru si midilicele degradatorie si condamnare” acestea faptele si „intențiunile loru cele confesiunali!” Din aceste pucine aieptări te vei poté orienta de ajunsu despre mesură adeverul si evitati toturor celoralte descarcatură, ce se mai facu in Replica asupr'a seminariului gr. c. centr. de la s. Barbar'a, si mi-voi scusă intrebarea: șre la o atare explicație, ca cea din Replica, ba la o atare intortocare a cuvenelorloru mai simple si mai chiare si a fapelorloru mai umane, nu s'ar poté cu totu dreptulu aplică poesior'a „Albină” si paingenu” publicata in nr. 13 a. c. alu „Sionul românescu”???

Vienă, 4 iuliu 1867.

Dr. Gregoriu Silasi, m/p.
redactorulu „Sionului r.” si prefectu
de stud. in semin. gr. o. centr.

*) Mai nante de ce aparuseră albinele pre Sionul Domnului, noi respinsesem Republica adresistilor, ca se incunjurău urmarile de astăzi. Dar „Concordia” si adresisti n'au lasat caușa intratata. Acolo dar si responsabilitatea morală.

Red.

VARIETATI.

= Procese de presa. „Albina” au avutu ascultarile prime in două cause. Cea mai voluminoasa e din partea Esc. Sale episcopului Hakmann pentru nr. 15, 35, 43, 44.

= Süd-Ost. Sub numele acesta si-recomanda cunoscutul poet talentat si literatul Ludovicu Adolfu Staufe-Simigenovici din Brasovu unu opu, carcle tractăza despre istorie (naratiuni) privitorie la istoria si viața poporului roman. Amintitul poetu si literatul e cunoscutu inca prin traducerile sale ale poetilor romani („Romanische Poeten”), care au esită la lumina acumă doi ani. „Tel. Rom.”

= Érasu trecerea Esc. Sale Sisiguna prin Orade. Unu domnul nă-a scrisu că unu preotu a fostu infruntatul pentru portul seu, altu domnul nă-a înscrisu că n'a fostu nimene infruntatul. Celu de mai năinte acum denou a affirmă că a fostu infruntatul, va urmă de securu din ea lată parte denegare denou. Si asi apoi se va continua foră de finit. Noi nu potem face investigație, deci rogăm pre amandouă partile se lase trăba intratata, că cu o cestiune ca acăstă nu avem placerea a ocupă multu locu.

= Din Secusiciu avem o lungă indreptare. In nr. 37 s'au fostu disu că s'a tienutu acolo parastasu pentru Giorgiu Popa, precum ni s'a fostu scrisu. Totu de acolo s'a demisitul apoi tienerea parastasului, dicindu că desii n'au fostu contra tienerei, totusi nu s'au tienutu. Dar in nr. 46 denou ni s'a scrisu că s'a tienutu, spunendu si nisice lucruri neplacute pentru unu domnul preotu. Acum érasu primim cumea parastasulu nu s'a tienutu, si că lucrurile spuse despre preotulu M. M. in nr. 46 sunt scorintute. Indreptarea acăstă parte e prelungă, parte trage persoane nouă la critica, deci n'o producem intrăga, dederam totusi in estrasu satisfacere si acestei parti, totodata cerem iertarea dloru Seousicianu daca de asta causa nu ne vom mai occupă, o lasămu nedecisa, acceptam pana ve veti intalni cu repausatulu G. Popa, numai elu vi va sci spune apriatul daca ati tienutu parastasulu seu nu. Observămu cu dorere că intre români din acea comunitate nu domnesce contielegere, neci chiar in catu privesce avereia besericei. Astfelui mai multe circumstanțe ne silescu ca in venitoriu se nu primim corespondintie din acea comuna, privitorie la cazele comune, pana ce intre români de acolo nu va reveni spiretulu de pace si buna intielegere.

= Cium'a de vite domnese in cinci comune din comitatele Biharea si Bichisii.

= De comandante in Zagrabia e denumitul locuientintele de marescalu baronu Gablenz.

= Sultanulu in Paris, precum se serie de acolo, pare uimitu de ceea ce vede. Agramadesce cu laude datinele europene pana si libertatile si toaletele femeilor. Principale Napoleon clironomul i-a facut o veduta ce a durat mai o óra, M. Sa turcesca i-a returnat o cu multa placere. Sultanulu nu scie francesce, si acăstă lu cam necagesce. A primit visitele diferitelor corporatiuni, dar fată lui parea indiferinta, ceea ce francii si-splice că Sultanul sămena totă a visu, cum ar fi cadiutu in o lume nouă. La visitele mai mari e numai Fuad-Pasi'a cu elu, care i splica pe turcia ce vorbescu francesi. Sultanulu a datu audiintă si lui Mustafa Fazyl, capului partitei reformatorie din Turcia, care acum e emigrant.

= Prințipele de Munteanegru a trecutu prin Venetia mergendu la espusestiunea universală de Paris. L'insotiesce femeia si trei demnitari ai statului seu.

= Cuza-Voda a cerutu permisiune a intră in România pentru a se asiedă la proprietatea sa ca cetățianu. Ministeriul actuale — precum intielegemul din „Tr. C.” — n'a datu incouintiare. Dómn'a Elena e in Romania.

= Iosif Hoszu e denumitul de consiliariu de secțiune in ministeriul internalor din Buda-Pesta.

= Ludovicu Baththyáni fostulu ministru presedinte alu Ungariei in 1848, mai apoi judecatu la mōrte, va fi acum — dupa propunerea lui „Pesti Napló” — inmormantat cu solenitate. Aside se crede a dă linisire vedvei si natiunea magiara si va areta tributul de recunoscinta.

= Sultanulu va merge de la Paris la Londra, apoi la Viena. Aici va petrece — se dice — incognito.

Concursu.

I.

Pentru intregirea statuii vacante de invicatoriu fetescu din comună gr. or. Aleșu.

Cu acăstă statuii sunt impreunate următoarele emoluminte anuale:

- a) in bani gat'a: lef'a anuala de 105 fl.v.
- b) in naturale: 40 metri de grâu; 50 ponde sare; 50 ponde de cîte; 12½ ponde de lumi ne; 8 orgi de lemn si cortelul liberu.

Doritorii de a ocupa acestu post de invicatoriu vor avea a indiestră petițiile lor concursuale, timbrate după cuvintă, cu estral su de botediu, cu atestatele despre absolvire cu sporiu bunu a cursului pedagogicu, apoi de sprijinul de servitul de pana acumă si portarea lorui morală si politica, adresate catra venerabilul Consistoriu gr. or. din Arad, si astfel indiestrate a le trimite subserisulu pana in 4 septembrie.

Lipova, 14 iuniu 1867.

II.

Pentru intregirea statuii vacante de invicatoriu pe clasă II din opidulugr. Lipova.

Cu acăstă statuii sunt impreunate următoarele emoluminte anuale:

- a) in bani gat'a: lef'a anuala de 262 fl. 50 cr. v. a.
- b) in naturale: 30 metri de grâu; 14 orgi de lemn.

2 jugere de livada, ¼ jugeru de gradina si cortelul liberu. Doritorii de a ocupa acestu post de invicatoriu vor avea a se areta in persoana innaintea comunitatii după datina, cantandu in S. Biserica, si a indiestră petițiile lor concursuale, timbrate după cuvintă, cu estral su de botediu, cu atestatele despre absolvire cu sprijinul bunu a cursului pedagogicu, apoi de sprijinul de servitul de pana acumă si portarea lorui morală si politica, adresate catra venerabilul Consistoriu gr. or. din Arad, si astfel indiestrate a le trimite subserisulu pana la 1 august cal. vechiu a. c.

Lipova, 14 iuniu 1867.

Ioanne Tieranu m/p.

distr. prot. si inspeot. scol.

Cursurile din 5 iuliu 1867 n. sér'a.

(după aretare oficială.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	55.70	55.80
" contribuționali	60.50	60.70
" nouă in argint	90.—	90.25
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	81.50	82.25
" metalice cu 5%	70.-20	70.30
" " maiu-nov.	60.—	60.20
" " 4½%	61.80	62.—
" " 4%	52.50	53.—
" " 3%	46.50	47.—
	35.—	35.50
Efectele de loteria:		